

ČESKÁ STOPA VE SVĚTĚ

7/2024

Pro učitele za 20
kreditů, pro studenty
zdarma

V jakých
organizacích je
naše země?

Velký kvíz na
závěr!

Česká republika v
mezinárodních
organizacích

Představte si školní ráno, jste jako zombie, jedině, na co myslíte, je postel.

Naštěstí je tu školní kávovar! ☕

Přijdete ospalí, ale už po prvním šálku se měníte v génia. Espresso pro ty, co mají první hodinu němčinu, latte pro pohodáře a cappucino pro milovníky pěny.

Ranní káva: protože ani Einstein nevstal bez šálku! 🧠

Přijďte si pro svůj záchranný nápoj a dejte vašemu dni šanci na přežití.

Káva - nejlepší přítel studentů i učitelů, protože jinak by byl chaos!

Milé čtenářky, milí čtenáři, přinášíme Vám již sedmé číslo našeho časopisu Česká stopa ve světě. Tentokrát se podíváme na mezinárodní organizace, kterých je Česká republika členem. Na následujících stránkách se dozvíte spoustu zajímavých informací. Pokud dočtete až na konec, bude vás čekat kvíz na ověření Vašich znalostí a speciální soutěž! Tak na co ještě čekáte! Přejeme Vám příjemnou zábavu.

OBSAH:

Evropská unie	4
OBSE	9
WTO	11
OECD	12
Visegrádská čtyřka	14
NATO	16
OSN	18

EVROPSKÁ UNIE

Asi všichni víme, že Evropská unie (EU) je politická a ekonomická unie, založena s cílem podporovat ekonomickou spolupráci a zajistit mír v Evropě.

Víte ale, kdy do Evropské unie vstoupila Česká republika? Jaké jsou výhody a nevýhody členství v EU a jaké pro nás toto členství přináší závazky a povinnosti?

Kdy se Česká republika stala členem EU?

- a) 1.1. 1999
- b) 24.3. 2001
- c) 1.5. 2004

Z kolika členských zemí se EU skládá?

- a) 16
- b) 27
- c) 35

Studenti Gymnázia Hranice na reprezentaci své školy v Europarlamentu ve městě Štrasburk ve Francii.

Členství České republiky v EU naší zemi přináší mnohé výhody. Máme přístup k jednotnému trhu, což znamená volný pohyb osob, služeb a zboží. Čerpáme finanční prostředky z různých fondů EU. Tyto peníze se pak využívají na rozvoj infrastruktury, vzdělání, vědy a výzkumu. Zároveň však ztrácíme část své národní suverenity - jsme povinni přijímat právní předpisy EU, což může být vnímáno jako omezení národní autonomie. Musíme přispívat do rozpočtu EU, což představuje určité finanční zatížení a dodržování rozsáhlých evropských regulací a norem je pro české podniky nákladné a administrativně náročné.

K zamyšlení:

Napadá vás nějaký závazek, který Česká republika stále má vůči Evropské unii a který je předmětem mnoha politických debat?

Evropská rada

🏛️ hlavní rozhodovací orgán, který schvaluje všechny legislativní akty

👤 tvořena nejvyššími představiteli členských států (předsedy vlád a hlavami států) a předsedou Evropské komise

📅 schází se 4x ročně

Rada EU

📍 sídlí v Bruselu

📄✅ schvaluje právní akty mající platnost zákonů, může rozhodovat o všech otázkách integrace

👤👤 tvořena ministry členských států toho rezortu, kterého se týkají probíraná témata

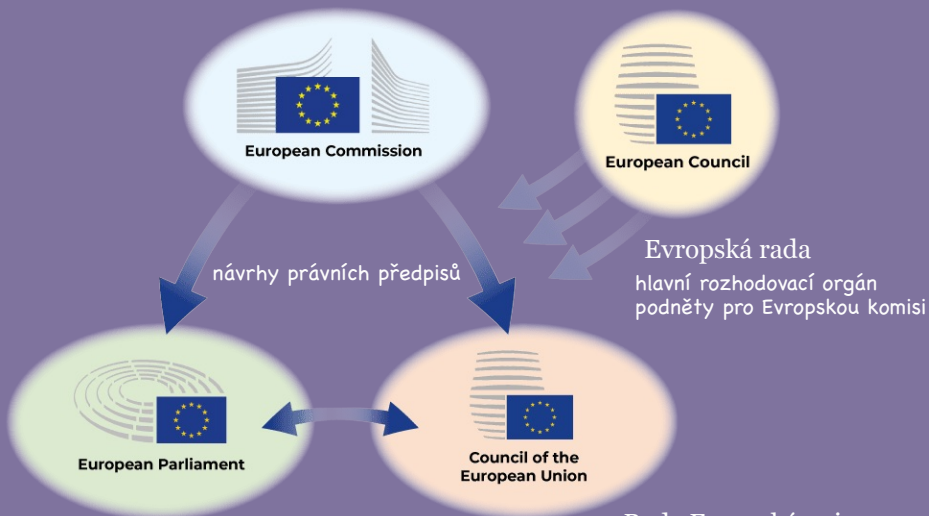
🇸🇰🇫🇷 každý půlrok předsedá jiná země EU - organizuje setkání rady a reprezentuje EU navenek

Evropská komise

📄✍️ nahrazuje "evropskou vládu", je nejvyšším orgánem výkonné moci EU

👤 má 27 členských států, kteří jsou jmenováni vládami jednotlivých členských států a společně s Evropskou radou rozhodují o všech záležitostech Unie

👤 předkládá návrhy právních předpisů Evropskému parlamentu a Radě EU

Rada Evropské unie

Který z uvedených orgánů je v EU vrcholným?

- a) Rada EU b) Evropská rada c) Evropská komise

Rada Evropské unie se skládá z:

- a) hlav států b) předsedů vlád c) ministrů

Která orgán navrhuje nové právní předpisy?

- a) Rada EU b) Evropská rada c) Evropská komise

Která instituce Evropské unie má na starosti zahraniční a bezpečnostní politiku?

- a) Rada EU b) Evropská rada c) Evropská komise

"The next game is to tell the difference between European Council, Council of Europe and Council of the EU"

Evropský parlament sídlí ve Štrasburku

nejvyšší zákonodárný orgán EU, schvaluje evropské zákony

 má 785 poslanců (22 z ČR), kteří jsou voleni přímo obyvateli jednotlivých států na 5 let

 schvaluje rozpočet EU a dohlíží na jeho plnění

 má pravomoc rozhodovat o složení Evropské komise a vyslovit jí nedůvěru

 reprezentuje zájmy občanů EU

Evropský soudní dvůr sídlí ve Lucemburku

nejvyšší soudní orgán EU

 skládá se ze 2 soudů - Soudního dvora a Tribunálu

 Soudní dvůr má 1 soudce z každého členského státu (27),
Tribunál 2 soudce z každého členského státu (54)

 rozhoduje o právních sporech mezi členskými státy,
institucemi EU, podniky a jednotlivci

Na kolik let jsou jmenováni soudci Evropského soudního dvoru? Znáte jména současně zvolených českých soudců?

Evropská rada x Rada Evropy x Rada Evropské unie

S Evropskou radou a Radou Evropské unie jsme se již seznámili. Takže... jsme se zároveň seznámili i s Radou Evropy? Těmito třemi názvy je lehké se nechat zmást, ale každý představuje jinou instituci s odlišným složením, pravomocemi a účely. Rada Evropy je mezivládní organizace, zahrnující 46 států. Mezi hlavní cíle patří ochrana lidských práv v Evropě, nezabývá se ekonomickými či legislativními záležitostmi Evropské unie.

Schengenský prostor

✈ Schengenský prostor umožňuje volný pohyb osob mezi členskými státy bez hraničních kontrol, což usnadňuje cestování a obchod

🌐 zahrnuje většinu zemí Evropské unie a několik dalších evropských zemí, celkem 27 států

BREXIT

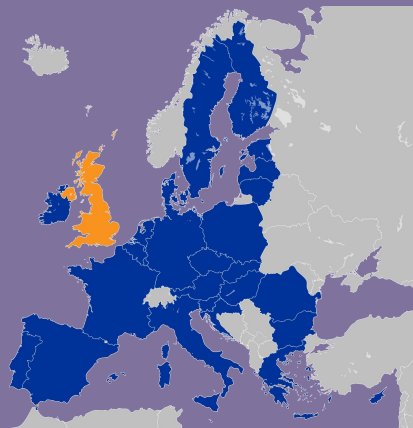
Brexit (z anglického Britain a exit) je zkrácené označení pro proces ukončení členství Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku v Evropské unii. K tomuto procesu došlo na základě rozhodnutí britských voličů 51,9 % hlasů v referendu konaném 23. června 2016.

K ukončení členství došlo 31. ledna 2020.

Brexit přinesl komplikace v právech občanů, včetně občanů EU žijících ve Spojeném království a britských občanů žijících v zemích EU.

Brexit umožňuje Spojenému království získat větší míru suverenity a kontrolu nad svými vnitřními a vnějšími záležitostmi.

Jaký je váš názor na odchod Velké Británie z Evropské unie? Pro co byste hlasovali v referendu?

EU často vyvolává kontroverze. Příkladem je Článek 13 (nyní už Článek 17), který požaduje, aby platformy blokovaly obsah porušující autorská práva pomocí filtrů. Cílem je spravedlivá kompenzace tvůrců. Článek se však již v roce 2018 stal terčem kritiky od zastánců svobody internetu, tvůrců obsahu a technologických společností, kteří varovali před cenzurováním a omezením kreativity. Povinné filtry mohou nesprávně blokovat legální obsah a omezit svobodu projevu.

Rada Evropy

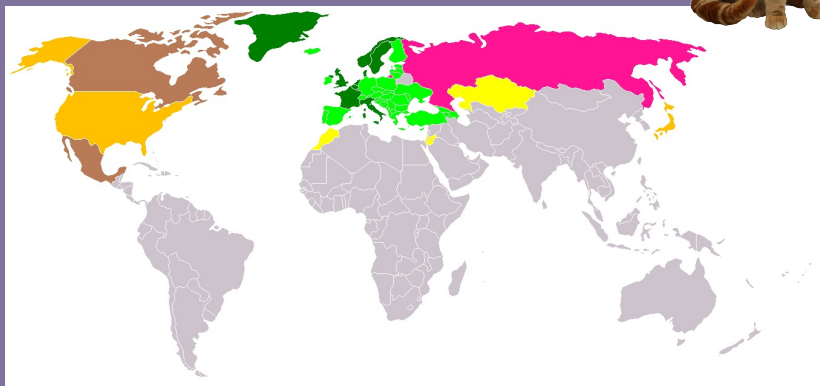
 založena 5. května 1949 v Londýně s cílem podporovat demokracii, lidská práva a právní stát v Evropě

 46 členských států, které spolupracují na ochraně lidských práv a základních svobod

 Evropská úmluva o lidských právech (EÚLP) je základním dokumentem Rady Evropy pro ochranu lidských práv

 Rada Evropy spolupracuje s EU, OSN a dalšími organizacemi na posílení míru, stability a rozvoje v Evropě

Evropský soud pro lidská práva (ESLP): Tento soud, sídlící ve Štrasburku, řeší stížnosti na porušování lidských práv v členských státech.

Členství v RE:

- **deset zakladatelů**
- **další členové**
- **pozorovatelé** v Parlamentním shromáždění
- **pozorovatelé** ve Výboru ministrů
- **pozorovatelé** v Parlamentním shromáždění a ve Výboru ministrů
- **kandidáti**

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE; anglicky Organization for Security and Cooperation in Europe, OSCE) vznikla roku 1995 transformací Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě. Představuje největší regionální bezpečnostní platformu na světě.

Členem je 57 států, kromě států v Evropě a při Středoziemním moři také státy zakavkazské, středoasijské a USA s Kanadou.

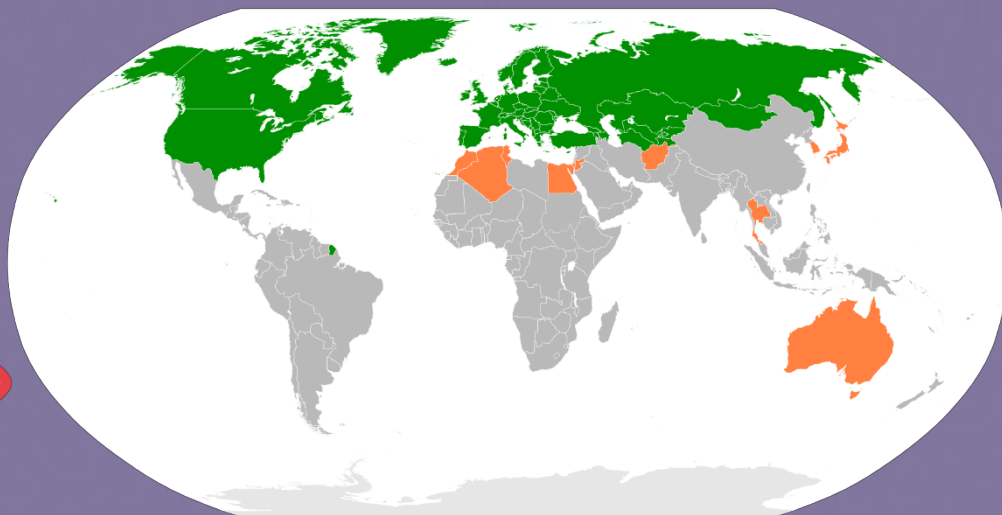
Je hlavním instrumentem včasného varování, prevence konfliktů, krizového managementu a post-konfliktní obnovy. Všechny účastnické státy mají stejný status a rozhodnutí jsou přijímána na principu konsensu.

Na naplňování cílů OBSE se výrazně podílejí její tři instituce - Úřad OBSE pro demokracii a lidská práva, Představitel pro svobodu médií a Vysoký komisař pro národnostní menšiny. Významnou funkci při uplatňování principů OBSE mají tzv. polní mise OBSE.

OSCE

Organization for Security and
Co-operation in Europe

Zelená – členské státy Oranžová – partnerské státy pro spolupráci

Orgány

Následná schůze: nejvyšší orgán, shromáždění nejvyšších představitelů států (nepravidelné)

Summit

Ministerská rada

Vysoká rada, ekonomické fórum (jednou ročně)

Stálá rada

Fórum pro bezpečnostní spolupráci

Instituce

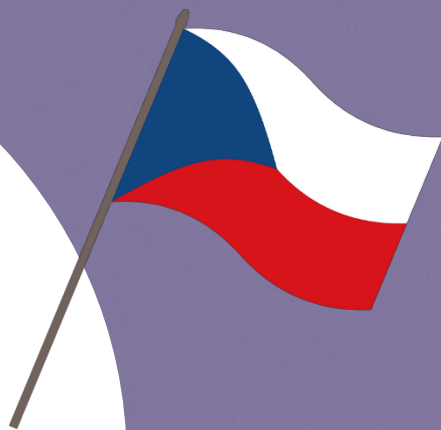
Výkonný předseda: řídí OBSE v době, kdy nezasedá Následná schůze nebo Summit, pochází vždy z předsednické země

Generální tajemník a sekretariát (sídlo ve Vídni)

Úřad pro demokratické instituce a lidská práva (sídlo ve Varšavě)

Vysoký komisař pro národnostní menšiny (sídlo v Haagu)

Česká republika trvale podporuje OBSE při plnění její nezastupitelné role v regionu. Trvalý zájem spolupodílet se na činnosti OBSE prokazuje ČR každoročně jako hostitelská země zasedání Ekonomického a environmentálního fóra OBSE.

OBSE uskutečňuje mise v krizových oblastech Evropy (Bosna a Hercegovina, Makedonie, Kosovo, Chorvatsko, Gruzie) s cílem pokoušet se o nastolení demokratických systémů.

Světová obchodní organizace

Světová obchodní organizace (anglicky World Trade Organization) je mezinárodní organizace sídlící v Ženevě. Vznikla 1. ledna 1995 jako nástupce Všeobecné dohody o clech a obchodu. Je jediným mezinárodním orgánem zabývajícím se pravidly globálního obchodu mezi státy. Patří mezi nejdůležitější hráče obchodní ekonomiky.

Primárním úkolem organizace je rovnost v rámci otevřeného trhu. Snaží se členským státům poskytnout mechanismus, pomocí něhož mohou země redukovat obchodní bariéry. Česká republika je členem WTO od počátku jejího vzniku. Počet členů organizace se neustále zvyšuje, v současnosti má 164 členů. Základem činnosti Světové obchodní organizace WTO jsou dohody, které byly sjednány během tzv. Uruguayského kola, tvořící právní základ pravidel mezinárodního obchodu. Úředním jazykem organizace je angličtina, španělština a francouzština.

Struktura organizace

Sekretariát a generální ředitel

Sekretariát sídlí v Ženevě a tvoří ho 634 úředníků, reprezentující 78 národů. Jeho hlavní úlohou je technická a organizační podpora konkrétních výborů.

Ministerské konference

Je jedním z nejdůležitějších orgánů. Každý členský stát má zde svého zástupce, který má právo hlasovat.

Generální rada

Je druhým hlavním orgánem hned po ministerské radě. Z toho vyplývají i její povinnosti: má na starosti koordinaci veškerých činností organizace v době, kdy nezasedá ministerská konference.

Green Room

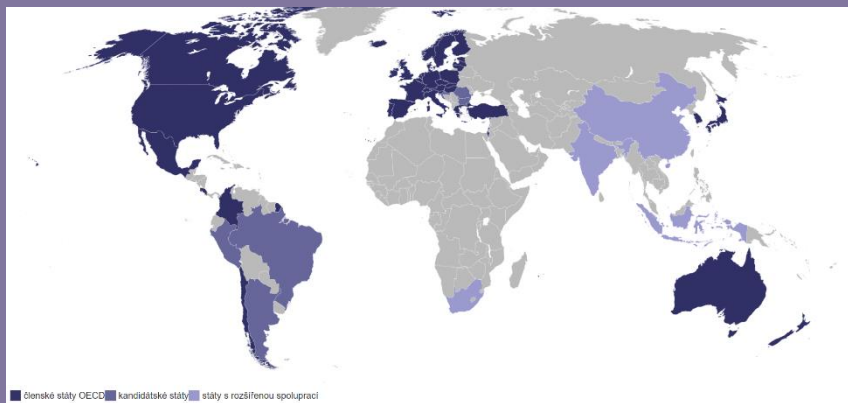
Mechanismus tzv. Zeleného pokoje v podstatě nahrazuje výkonnou radu, ve které by zasedal omezený počet členských států.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (zkráceně OECD z angl. Organisation for Economic Co-operation and Development) je mezivládní organizace 38 ekonomicky velmi rozvinutých států světa, které přijaly principy demokracie a tržní ekonomiky. OECD vznikla v roce 1961 transformací Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci.

OECD koordinuje ekonomickou a sociálně-politickou spolupráci členských zemí, zprostředkovává nové investice, prosazuje liberalizaci mezinárodního obchodu. Cílem je napomáhat k dalšímu ekonomickému rozvoji, potlačení nezaměstnanosti, stabilizaci a rozvoji mezinárodních finančních trhů.

Členské země OECD
respektují
určité shodné principy,
kterými jsou:

tržní systém hospodářství,
pluralitní demokracie a
dodržování lidských práv

OECD poskytuje prostředí, ve kterém mohou jednotlivé vlády vzájemně porovnávat svoje zkušenosti s různými typy politik, hledat odpovědi na běžné problémy, poznat dobře fungující praxi a koordinovat domácí a zahraniční politiku. Mandát OECD je velmi široký, protože pokrývá řadu záležitostí vztahujících se k ekonomice, životnímu prostředí a sociální politice.

Struktura

Rada

Nejvyšším orgánem OECD je Rada, v níž má každá členská země jednoho představitele. Rada se schází na úrovni ministrů (pravidelně jednou ročně) nebo stálých představitelů – velvyslanců (2x měsíčně). Přijímá a schvaluje všechny akty OECD. Předsedou Rady na úrovni stálých představitelů je generální tajemník. Poradními orgány Rady odborné útvary.

Sekretariát

Sídlo administrativního aparátu OECD je v Paříži. V čele Sekretariátu OECD stojí generální tajemník, který má čtyři náměstky.

Sekretariát je tvořen 15 odbornými ředitelstvími, administrativním zázemím a poradenskými útvary. Dále k němu patří i 6 relativně samostatných útvarů jako např. Agentura pro atomovou energii a Evropská konference ministrů dopravy.

Odborné útvary

Jednotlivá odborná ředitelství operují prostřednictvím rozvětvené struktury výborů a pracovních skupin, v nichž zasedají zástupci jednotlivých resortů členských zemí.

Výbory lze rozdělit na řídicí a odborné. Mezi řídicí výbory můžeme zařadit především Výkonný výbor, Rozpočtový výbor, Výbor pro spolupráci s nečleny a Výbor pro vztahy s veřejností. Jejich jednání se zúčastňují pracovníci příslušných ministerstev jednotlivých členských zemí. Škála oblastí, jimž se OECD věnuje, je značně široká – počínaje celkovou hospodářskou politikou a zaměstnaností, financemi, přes energii, životní prostředí, zemědělství, vědu, školství, vzdělávání, až po otázky mezinárodní migrace, a vztahy k nečlenským zemím.

Financování

Činnost OECD je financována z příspěvků členských států. Výše příspěvků závisí na hospodářské síle jednotlivých zemí. Největším přispěvatelem jsou USA, na druhém místě ve výši ročních příspěvků je Japonsko. Rozpočet každoročně schvaluje Rada.

Kromě těchto povinných plateb poskytuje většina zemí každý rok OECD tzv. dobrovolný příspěvek na financování konkrétních projektů, jež nejsou zahrnuty v hlavním rozpočtu.

Visegrádská čtyřka

Visegrádská čtyřka (také nazývaná Visegrádská skupina) je aliance čtyř států střední Evropy: Česka, Maďarska, Polska, Slovenska.

Visegrádská trojka vznikla 15. února 1991. Spolupráce těchto států byla zpočátku založena na likvidaci RVHP a Varšavské smlouvy a společné integraci se západní Evropou, později se soustředila na různé formy spolupráce, ekonomické, politické i kulturní. Svou velkou roli ale sehrála i při společném postupu po migrační krizi z roku 2015.

Po rozdělení ČSFR se označení aliance změnilo ve Visegrádskou čtyřku (V4), jelikož členství se převedlo na oba nástupnické státy Česko i Slovensko.

Po roce 1992 spolupráce v rámci Visegrádské skupiny ustala, obnovena byla v říjnu 1998.

V roce 1999 vstoupily tři z těchto zemí – Česko, Maďarsko a Polsko – do NATO, Slovensko je následovalo roku 2004. Po přijetí všech čtyř zemí do Evropské unie dne 1. května 2004 ještě více vzrostly zahraničně-politické aktivity tohoto spolku a skupina se zaměřila na prosazování spolupráce a stability v širším regionu střední Evropy.

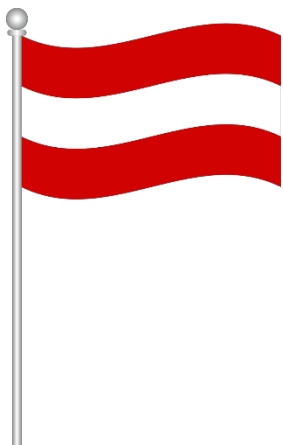

Visegrádská spolupráce není institucionalizována, funguje na principu pravidelného setkávání jejich představitelů na různých úrovních (od prezidentů a předsedů vlád až po expertní konzultace). Jednou ročně se koná oficiální setkání premiérů. V období mezi těmito summity vykonává vždy jedna ze zemí V4 předsednickou funkci.

Spolupráce s Rakouskem a Slovinskem probíhá v rámci takzvaného Regionálního partnerství, s dalšími zeměmi střední a východní Evropy skupina spolupracuje v rámci takzvaného programu V4+

Aktivity V4 týkající se státní správy jsou realizovány prostřednictvím expertních skupin, které se scházejí zpravidla jednou ročně. Pro pracovní setkání expertních skupin byla problematika rozdělena na tyto oblasti:

- modernizace státní správy
- informační systémy ve státní správě
- vzdělávací systémy ve státní správě

Mezinárodní visegrádský fond

Mezinárodní visegrádský fond, byl založen 9. června 2000 ve Štíříně v ČR, sídlí však v Bratislavě. Rozpočet fondu je tvořen stejně vysokými finančními příspěvky vkládanými každoročně všemi čtyřmi členskými zeměmi.

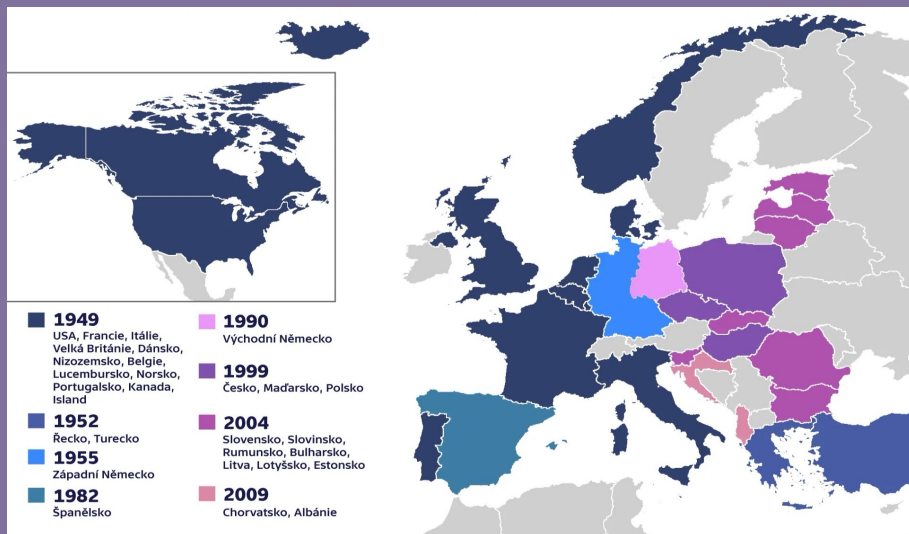
Finanční prostředky jsou určeny především na podporu společných regionálních projektů z oblasti kulturní, vědecké, výzkumné a vzdělávací spolupráce, výměny mládeže, rozvoj turismu a přeshraniční spolupráce.

SEVEROATLANTICKÁ ALIANCE

NATO je nejvýznamnější politicko-vojenská organizace na světě, založena 4.4.1949 a její sídlo je v Bruselu.

HISTORICKÉ OKÉNKO:

Vznik byl důsledkem napjatých mezinárodních vztahů v závěru 40. let, kdy se naplno projevil počátek tzv. studené války mezi Sovětským svazem a Spojenými státy americkými. Spojené státy americké a jejich západní spojenci (v čele s VB + Francií) se rozhodli pro vytvoření vojenské obranné aliance, která by byla zaměřena především proti možné vojenské expanzi (reakce na výsledek studené války a vytvoření dvou bloků a za 2. ideologie třídního boje v rámci Manxio – Leninismu a budování komunismu). Vedle toho měla aliance zabránit vypuknutí nové války mezi západoevropskými státy a podpořit procesy politické inteligence v Evropě. Po dobu celé studené války hrálo NATO významnou roli pro evropskou kolektivní bezpečnost.

Víte to ?

- 1.Kterých 12 států založilo NATO?
- 2.Kdy vstoupila ČR do NATO?
- 3.Kolik má v současnosti členů?
- 4.Mohou rozhodovat vojáci bez schválení politiků?

CÍLE:

- členské státy si vzájemně garantují územní celistvost a státní suverenitu
- vstupem NATO každý stát přijímá závazek podílet se na společné obraně a v případě potřeby pomoci jinému členskému státu, pokud bude naplněn třetí stranou
- podpořit proces integrace v Evropě
- hlavním cílem NATO je ochrana svobody a bezpečnosti všech členských států, a to za využití, jak politických, tak vojenských prostředků
- článek 5 byl poprvé použit 12.9.2001 jako odpověď na tradiční úkoly z 11.9.2001 v New Yorku

STRUKTURA:

- Severoatlantická rada → hlavní politický rozhodovací orgán NATO
- schází se jednou týdně nebo vždy, když vznikne potřeba
- v čele je generální tajemník Jens Stoltenberg → vystupuje navenek, řeší spory mezi členskými státy NATO
- podléhá jí Skupina pro jaderné plánování
- nejvyšší vojenský orgán je Vojenský výbor (mezinárodní vojenský štáb), podléhá mu Velitelství spojených sil pro operace (ACO) a Velitelství spojených sil pro transformaci (ACT)
- rada NATO – Rusko – založena 2002, nahradila Stálou společnou radu Rusko – NATO, Rusko na jedné straně a NATO na druhé straně – jednají jako rovnocenní, přestala fungovat po napadení Gruni Ruskem

ZAJÍMAVOST:

Na řeckém ostrově Lefkada najdeme pozůstatek z období studené války - opuštěnou vojenskou základnu NATO v oblasti nazývané Ammokampos.

ARMÁDA ČR

- 2005 existuje profesionální armáda (30 tisíc, aktivních 26 tisíc) a byla zrušena ZVS (základní vojenská služba, 2 roky)
- stále zůstává branná povinnost = povinnost bránit vlast v době ohrožení
- věk 18-60 let, muži + ženy (pro občany ČR)
- je možné ji vyhlásit v době ohrožení státu nebo za válečného stavu
- existují 3 stupně ohrožení ČR:
 1. nouze
 2. ohrožení ČR
 3. válečný stav
- armádu doplňují tzv. aktivní záložky (bývalí vojáci) (momentálně 4000), absolvují základní výcvik → 1 rok, poté měsíc, 18 000 za rok, pomáhají při činnostech, když je zbytečné použít vojáky

OSN

United Nations

VZNIK:

1. konference 1/1942 – Washington – 26 států

- aby se domluvíly na společném postupu v boji proti fašismu a rovnou o vzniku organizace zabráňující válkám
- dohodli se a vydali Deklarace spojených národů (26 států se zavázalo v boji proti fašismu) a zároveň o vzájemné spolupráci po válce

2. konference 10/1943 – Moskva – SSSR, VB, F, USA

- deklarace 4 mocností o obecní bezpečnosti
- zachovat mír, založena na rovnosti, princip vzájemné spolupráce
- organizace dohlížet na dodržování mezinárodních smluv
- dohodly se, že vznikne mezinárodní komise – vzniknout konkrétní návrh/principy té nové organizace

3. konference 2/1945 – Jalta (Krym) – Velká trojka (Stalin)

- schváleny konkrétní principy

4. konference 4-6/1945 – San Franciscu

- proběhla ustavující schůze OSN výsledkem → Charta OSN (klíčový dokument o tom, jak všechno bude fungovat)

5. konference 10/1945

- zahájena činnost
- sídlem New York
- prodlela z důvodu ratifikace (schválení Charty OSN – cca ji ratifikovalo 50 států – 50 parlamentů)
- generálním tajemníkem zvolen Trygve Lie (norský diplomat) (státy, které nejsou velmocí)

CÍLE:

- stanovuje cíle na nějaké časové období (momentálně cca na 15 let → 2015-2030)
- v roce 1945
- ochrana míru a demokratických hodnot
- garance sociálního pokroku (snaha odstraňovat sociální rozdíly mezi lidmi – lidé se budou mít pořád lépe)
- zvyšování obecného blaha národu (snaha o růst životní úroveň po celém světě)
- dodržování lidských práv

HISTORICKÉ OKÉNKO:

- 1918 s nápadem přišel americký prezident, nápad se líbil
- 1919 mírová konference Versailles → vznikla tam společenská organizace s názvem Společnost národů (předcházet a zabránit válečným konfliktům)
- neuchytila se, ale nešlo to z důvodů:
 1. neúčast USA
 2. nedostatek financí
 3. nedostatek pravomocí
- Edvard Beneš (díváme se přes něj přes prsty – podepsal 33 Mnichovskou dohodu – zrádce, a pak podpořil Gottvalda a podpořil tím diktaturu) – pracoval jako diplomat a tajemník (z pohledu Evropy)

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Prezentováno jako program OSN rozvoje na následujících 15 let (2015-2030)

1. vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě
2. vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství
3. zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku
4. zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny
5. dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek
6. zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi
7. zajistit všem přístup k cenově dostupným, spolehlivým udržitelným a moderním zdrojům energie
8. podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny
9. vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci
10. snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi
11. vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce
12. zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu
13. přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejich dopadů
14. chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje
15. chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity
16. podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních
17. oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování

Organizace patřící pod OSN

- Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)
- Organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu (UNESCO)
- Organizace pro výživu a zemědělství (FAO)
- Světová meteorologická organizace (WMO)
- Světová zdravotnická organizace (WHO)
- Mezinárodní měnový fond (MMF)
- Mezinárodní agentura pro atomovou energii (MAAE)
- Světová banka (WB)
- Dětský fond Organizace spojených národů (UNICEF)
- Organizace OSN pro průmyslový rozvoj (UNIDO)
- Univerzita OSN (UNU)
- Světová poštovní unie (UPU)
- Rada pro světovou výživu (WFC)
- Mezinárodní fond pro rozvoj zemědělství (IFAD)
- Mezinárodní finanční korporace (IFC)
- Mezinárodní námořní organizace (IMO)
- Mezinárodní výzkumný a vzdělávací ústav pro podporu žen (INSTRAW)
- Mezinárodní telekomunikační unie (ITU)
- Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD)
- Pozorovatelská mise OSN pro uvolňování napětí (UNDOF)

Světová zdravotnická organizace

Je koordinační autoritou veřejného zdraví, její hlavní úlohou je likvidovat nemoci a monitorovat jejich průběh a šíření.

Byla založena 7.4.1948.

unicef
for every child

UNICEF

Pracuje ve 193 zemích světa, kde dětem pomáhá přežít a podporuje jejich rozvoj, od narození až do dospělosti, zajišťuje zdravotní péči, výživu, pitnou vodu a hygienu, základní vzdělání.

Byl založen v roce 1946.

Světová banka

Zajišťuje finanční a technickou pomoc rozvíjejícím se zemím s cílem snížit chudobu a zlepšit životní podmínky na celém světě. Tvoří ji Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj a Mezinárodní asociace pro rozvoj.

Vznikla 27. prosince 1945.

UNESCO

Je zaměřené na podporu světového míru a bezpečnosti prostřednictvím mezinárodní spolupráce ve vzdělávání, vědě a kultuře. Sídlí v Paříži. Organizace má 194 členských zemí a 12 přidružených členů.

Mezi české památky patří například: historické centrum Prahy, Lednicko-valtický areál, Sloup Nejsvětější trojice v Olomouci, Zámek se zahradami v Kroměříži, Sokolnictví nebo loutkářství.

Struktura

Valné shromáždění – jsou zde zastoupeni všichni členové a každý stát má bez rozdílu jeden hlas, jedná o důležitých otázkách jako např. bezpečnost ve světě, přijímání nových členů nebo stanovování rozpočtu organizace, rozhoduje 2/3 většina, o dalších prostá většina, v jeho čele stojí předseda, který je volen na 1 rok

Rada bezpečnosti – leží na ní hlavní odpovědnost za udržení míru, má 15 členů, z toho 5 stálých (Čína, Francie, Rusko, USA, Velká Británie) a 10 nestálých, volených VS na 2leté období

Ekonomická a sociální rada – fórum určené k projednávání otázek obchodu, dopravy, hospodářského rozvoje a sociálních otázek, má 54 členů (států) volených na tříleté období

Poručenská rada – hlavním úkolem poručenského systému OSN byla podpora rozvoje svěřeneckých území a jejich postupný přechod k samosprávě nebo samostatnosti, složena ze stálých členů RB (Čína, Francie, Rusko, USA, VB), formálně ukončila činnost 1. listopadu 1994, kdy se nezávislým státem a členem OSN stalo Palau, sejde se jen v případě potřeby

Mezinárodní soudní dvůr – byl založen v r. 1946 jako jeden z hlavních orgánů OSN, se svými kauzami před něj mohou předstoupit pouze státy, nikoliv jednotlivci, sídlí v Paláci míru v Haagu (Nizozemsko), má 15 soudců, které volí VS a RB - každý soudce musí být z jiné země

Sekretariát – zodpovídá za poskytování služeb ostatním orgánům OSN, zpracovává podkladové informace pro zástupce vlád, realizuje rozhodnutí členských států OSN, organizuje mezinárodní konference, poskytuje překladatelské a tlumočnické služby do oficiálních jazyků OSN

Generální tajemník – řídí práci sekretariátu, je de facto hlavou OSN, jmenován je na 5 let, momentálně je jím António Guterres z Portugalska

Kvíz

1. Kde sídlí WTO?

- a) V Praze
- b) V New Yorku
- c) V Ženevě

2. Napište 3 výhody a 3 nevýhody členství České republiky v EU.

3. O čem pojednává Lisabonská smlouva?

- a) O sjednocení měnové politiky v Evropské unii
- b) O rozšíření Evropské unie o nové členské státy
- c) O reformě institucí a rozhodovacích procesů Evropské unie
- d) O vytvoření společné zahraniční a bezpečnostní politiky EU

4. OBSE uskutečňuje mise v:

- a) Číně
- b) Rakousku
- c) Chorvatsku
- d) Brazílii

6. Na čem byla ze začátku založena spolupráce Visegrádské čtyřky?

- a) obchodování
- b) likvidace RVHP
- c) zemědělství

7. Kdy vznikla Evropská unie?

- a) 1. ledna 1945
- b) 25. března 1957
- c) 1. listopadu 1993
- d) 1. května 2004

8. Kde sídlí Evropský parlament?

- a) Brusel, Belgie
- b) Štrasburk, Francie
- c) Lucemburk, Lucembursko
- d) Frankfurt, Německo

9. Které organizace nepatří pod OSN?

- a) UNICEF, UNESCO
- b) WHO, WB
- c) ESUO, IAEA

10. Schengenský prostor zahrnuje pouze země EU.

- a) ano
- b) ne

14. Kdy oficiálně vystoupilo Spojené království z Evropské unie?

- a) 23. června 2016
- c) 31. října 2019
- d) 31. ledna 2020

11. Na základě čeho došlo ke brexitu?

- a) Referenda konaného ve Spojeném království
- b) Rozhodnutí Evropské komise
- c) Soudního rozhodnutí Evropského soudního dvora
- d) Rozhodnutí britského parlamentu

15. Co koordinuje OBSE?

- a) námořní a leteckou dopravu
- b) vývoj AI
- c) množství zboží v obchodech
- d) ekonomickou a sociálně-politickou spolupráci

12. Z čeho je financována OECD?

- a) daní USA
- b) příspěvků členských států
- c) nepotřebuje finance
- d) příspěvků občanů

16. Z čeho se skládá Evropský soudní dvůr?

- a) Z Rady soudců a Generálního tajemníka
- b) Z Komory soudců a Sboru poradců
- c) Z Tribunálu a Soudního dvora
- d) Z Komise a Rady

13. Kolik je v NATU evropských zemí?

- a) 30
- b) 32
- c) 20
- d) 27

17. Který z následujících dokumentů byl vytvořen Radou Evropy?

- a) Charta OSN
- b) Maastrichtská smlouva
- c) Evropská úmluva o lidských právech
- d) Lisabonská smlouva

Nyní zde máme soutěž o skvělé ceny!

První z vás, kteří nám pošlou odkaz, který získali díky vybarvenému QR kódu, budou mít na ✨výběr!✨ z těchto cen!

a) přislíbený výlet do České národní banky v Praze 🤔 #nocap

b) malé bezvýznamné plus u paní učitelky 💖 Mužíkové 💖 🤔

c) 1 kafe ze školního automatu zdarma 🤔☕

Neváhejte a **zapojte se!**

Čísla správných tvrzení následně v QR kódu černou fixou vybarvěte.

1. Mechanismus tzv. Žlutého pokoje v podstatě nahrazuje výkonnou radu WTO.
2. V4 spolupracuje se zeměmi střední a východní Evropy.
3. Generální tajemník OSN je volen na 5 let.
4. Mezi zakládající členy NATO patří 12 států, například USA, Francie, Itálie, VB, Dánsko..
5. Zkratka WHO znamená Světová meteorologická organizace.
6. ČR vstoupila do NATO v roce 2004.
7. Rada Evropy zahrnuje i státy, které nejsou členy EU.
8. Rada EU může rozhodovat o integraci.
9. Schengenský prostor zahrnuje pouze země Evropské unie.

Na závěr bychom chtěly poděkovat naší úžasné paní učitelce Mužíkové za to, jak rozvíjí naše znalosti v ZSV 🙌

Doufáme, že se vám všem časopis líbil! ❤️

Závka, Miša, Tere